

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ **ÓËË** **κατά της ΕΛΛΑΔΟΣ**
(Προσφυγή υπ' αριθ. 19431/02)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

15 Ιουλίου 2004

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική
υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 44 § 2 της Συμβάσεως.
Ενδέχεται να τύχει βελτιώσεων ως προς τη μορφή.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ, 15-07-2004

[υπογραφή :]

/ S. QUESADA /

Αναπληρωτής Γραμματέας του Τμήματος

Στην υπόθεση **ÓËË** **κατά της Ελλάδος**

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα),
συγκροτηθέν από τμήμα απαρτιζόμενο από τους δικαστές:

P. LORENZEN, *Πρόεδρο,*

Κ.Λ. ΡΟΖΑΚΗ,
G. BONELLO,
F. TULKENS,
N. VAJIC,
E. STEINER,
Κ. ΗΑΪΥΕΥ,

και από τον κ. S. QUESADA, *Αναπληρωτή Γραμματέα του Τμήματος.*

Αφού διασκέφτηκε σε συμβούλιο την 24-06-2004.

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία υιοθετήθηκε κατά την ως άνω ημερομηνία:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση εισήχθη δυνάμει της (υπ' αριθ. 19431/02) προσφυγής, την οποία κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας η Ελληνίδα υπήκοος **ΟΪΪÈ** («η προσφεύγουσα»), η οποία προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου την 24-04-2002 δυνάμει του άρθρου 34 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους εκπροσώπους του πληρεξουσίου αυτής, Μ. Απέσσο, Σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και Β. Πελέκου, Δικαστική Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Την 16-05-2003, το πρώτο τμήμα απεφάσισε να γνωστοποιήσει στην Κυβέρνηση την αίτωση περί της διάρκειας της διαδικασίας. Βάσει των διατάξεων του άρθρου 29 § 3, το Δικαστήριο απεφάσισε να συνεξετάσει το παραδεκτό και το βάσιμο της υποθέσεως.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

4. Η προσφεύγουσα γεννήθηκε το 1957 και διαμένει στην Αθήνα.

5. Την 05-10-1989, διαμέρισμα, ιδιοκτησίας ΚΝ, κατασχέθηκε για χρέη προς το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (εφεξής «ΙΚΑ»).

6. Την 21-02-1990, το διαμέρισμα πωλήθηκε σε πλειστηριασμό. Οι δύο πλειοδότες, ΑΒ (σύζυγος της προσφευγούσης) και ΑΠ, απέκτησαν το εν λόγω διαμέρισμα έναντι του ποσού των 7 215 000 δραχμών (21 173 ευρώ περίπου). Στη συνέχεια, ο ΑΠ πώλησε το μερίδιό του στην προσφεύγουσα. Εν τούτοις, η προσφεύγουσα ουδέποτε κατέβαλε σε αυτόν το τίμημα, διότι, την 04-04-1990, η ΚΝ κατέθεσε ανακοπή κατά της κατασχέσεως και της πωλήσεως του διαμερίσματος αυτής σε πλειστηριασμό, υποστηρίζοντας ότι το ΙΚΑ ουδέποτε είχε κοινοποιήσει σε αυτή τις ειδοποιήσεις πληρωμής εισφορών ώστε να δύναται να αμφισβητήσει την οφειλή της. Με την απόφαση 5103/1990, το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών έκανε δεκτό το αίτημα της ΚΝ και ακύρωσε την πώληση του διαμερίσματος αυτής στον πλειστηριασμό. Η απόφαση αυτή επικυρώθηκε από το Εφετείο (απόφαση 6729/1991).

7. Την 17-02-1995, οι δύο πλειοδότες και η προσφεύγουσα προσέφυγαν ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου και, συγχρόνως, ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, καταθέτοντας κοινή αγωγή με την οποία ζητούσαν να υποχρεωθεί το ΙΚΑ να καταβάλει σε αυτούς αποζημίωση.

8. Την 19-09-1995, το Πολυμελές Πρωτοδικείο απέρριψε την αγωγή, επειδή έπρεπε η διαφορά μεταξύ των προσφευγόντων και του ΙΚΑ να εξετασθεί από τα διοικητικά δικαστήρια (απόφαση 10477/1995). Οι ενδιαφερόμενοι δεν εφείβαν την απόφαση αυτή.

9. Την 30-04-1997, το Διοικητικό Πρωτοδικείο απεφάσισε ότι οι αξιώσεις της προσφευγούσης απέρρεαν από το συμβόλαιο αγοραπωλησίας, το οποίο είχε συνάψει με τον ΑΠ, και ότι, ως εκ τούτου, έπρεπε οι αξιώσεις αυτές να εξετασθούν από τα πολιτικά δικαστήρια. Έτσι, απέρριψε την αγωγή ως απαράδεκτη. Εν τούτοις, το δικαστήριο έκρινε ότι ήταν αρμόδιο να εξετάσει την προσφυγή των δύο πλειοδοτών, αλλά την απέρριψε ως αβάσιμη (απόφαση 5101/1997).

10. Την 15-09-1997, οι ενδιαφερόμενοι κατέθεσαν έφεση.

11. Την 30-04-1998, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών απέρριψε την έφεση της προσφευγούσης, επειδή το Διοικητικό Πρωτοδικείο ορθώς είχε κρίνει ότι οι αξιώσεις αυτής δεν ενέπιπταν στην αρμοδιότητα των διοικητικών δικαστηρίων. Το εφετείο έκανε δεκτό το αίτημα των δύο πλειοδοτών και υποχρέωσε το ΙΚΑ να τους καταβάλει το ποσό το οποίο είχαν καταβάλει για την απόκτηση του επιδίκου διαμερίσματος καθώς και τους νόμιμους τόκους (απόφαση 1850/1998).

12. Την 06-10-1998, η προσφεύγουσα κατέθεσε αίτηση αναιρέσεως. Υπεστήριξε ότι τα διοικητικά δικαστήρια ήταν αρμόδια να εξετάσουν την υπόθεση αυτής, επικαλούμενη, προς επίρρωση της προσφυγής της, την απόφαση 10477/1995, με την οποία το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών είχε κρίνει ότι τα πολιτικά δικαστήρια ήταν αναρμόδια στην περίπτωση αυτή.

13. Την 29-10-2001, το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε την αίτηση αυτής (απόφαση 3727/2001).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

I. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ, ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

14. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η διάρκεια της διαδικασίας συνιστά παραβίαση της αρχής της «ευλόγου προθεσμίας», όπως προβλέπεται από το άρθρο 6 § 1 της Συμβάσεως, το οποίο ορίζει τα εξής :

«Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσή του δικαστεί δικαίως (...) εντός λογικής προθεσμίας, από (...) δικαστήριο (...), το οποίο θα αποφασίσει (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)»

15. Η επίδικη διαδικασία άρχισε την 17-02-1995, ημερομηνία κατά

την οποία το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών επελήφθη της υποθέσεως, και ολοκληρώθηκε την 29-10-2001, με την απόφαση 3727/2001 του Συμβουλίου της Επικρατείας. Επομένως, διήρκεσε έξι έτη, οκτώ μήνες και δώδεκα ημέρες για τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

A. Περί του παραδεκτού

16. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η εφαρμογή του άρθρου 6 § 1 δεν αμφισβητείται εν προκειμένω από τους διαδίκους. Διαπιστώνει, περαιτέρω, ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Συμβάσεως. Το Δικαστήριο επισημαίνει εξ άλλου ότι η εν λόγω αιτίαση δεν προσκρούει σε κανέναν άλλον λόγο απαραδέκτου. Αρμόζει, συνεπώς, να γίνει δεκτή.

B. Επί της ουσίας

17. Η Κυβέρνηση δηλώνει ότι η συμπεριφορά των αρχών, οι οποίες επελήφθησαν της υποθέσεως, δεν επιδέχεται κριτική. Οι καθυστερήσεις οι οποίες παρατηρήθηκαν ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου και του Συμβουλίου της Επικρατείας, οφείλονται στην επιβάρυνση των δικαστηρίων αυτών από υποθέσεις.

18. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της υποθέσεως και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων, τα οποία έχουν διαμορφωθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου και ειδικότερα της πολυπλοκότητας της υποθέσεως, της συμπεριφοράς του προσφεύγοντος και της συμπεριφοράς των αρμοδίων αρχών, ως και των συνεπειών της διαφοράς για τους ενδιαφερομένους (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, *Frydlender κατά της Γαλλίας* [GC], n° 30979/96, § 43, CEDH 2000-VII).

19. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι η υπόθεση δεν παρουσίαζε ιδιαίτερη δυσκολία και ότι η συμπεριφορά της προσφευγούσης δεν αμφισβητείται.

Όσον αφορά τη συμπεριφορά των δικαστικών αρχών, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι πρέπει να καταλογισθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας μία περίοδος αδρανείας άνω των τριών ετών. Ουδεμία βάσιμη εξήγηση παρασχέθηκε από την Κυβέρνηση για το εν λόγω χρονικό διάστημα. Ως προς τούτο, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι κατά πάγια νομολογία δεν αποτελεί βάσιμη εξήγηση η επιβάρυνση των δικασίμων δικαστηρίου από υποθέσεις (βλ. *Probstmeier κατά της Γερμανίας*, απόφαση από 1^{ης} Ιουλίου 1997, *Recueil des arrêts et décisions* 1997-IV, σελ. 1138, § 64).

20. Το Δικαστήριο επισημαίνει εκ νέου ότι τα Συμβαλλόμενα Κράτη οφείλουν να οργανώνουν το δικαστικό σύστημά τους κατά τρόπον ώστε τα δικαστήριά τους να δύνανται να εγγυώνται σε κάθε πρόσωπο το δικαίωμα στην έκδοση οριστικής απόφασης επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως εντός ευλόγου προθεσμίας (βλ. *Comingersoll κατά της Πορτογαλίας* [GC], n° 35382/97, § 24, CEDH 2000-IV). Συνεπώς, το Δικαστήριο δεν θα ηδύνατο να θεωρήσει «εύλογο» τον διαδραμόντα χρόνο στην παρούσα υπόθεση.

Επομένως, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως.

II. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ, ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟΝ ΔΙΚΑΙΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

21. Η προσφεύγουσα παραπονείται, υπό το πρίσμα του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως, ότι τα ελληνικά δικαστήρια αρνήθηκαν να εξετάσουν την υπόθεσή της, η οποία αφορά στα δικαιώματά της αστικής φύσεως. Τα πολιτικά δικαστήρια έκριναν ότι έπρεπε η υπόθεση να εξετασθεί από τα διοικητικά δικαστήρια, τα οποία, επίσης, έκριναν ότι είναι αναρμόδια και ότι έπρεπε η υπόθεση να εξετασθεί από τα πολιτικά δικαστήρια.

Περί του παραδεκτού

22. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι η προσφεύγουσα παραπονείται, κατ'

ουσία, ότι δεν είχε πρόσβαση σε δικαστήριο. Ως προς τούτο, το Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 6 § 1 εγγυάται σε κάθε πρόσωπο το δικαίωμα στην έκδοση αποφάσεως επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως. Αυτό το «δικαίωμα σε δικαστήριο», μία πτυχή του οποίου αποτελεί και το δικαίωμα προσβάσεως, δύναται να επικαλείται όποιος έχει σοβαρούς λόγους να θεωρεί μη νόμιμη οιαδήποτε ανάμειξη στην άσκηση ενός εκ των δικαιωμάτων του αστικής φύσεως και παραπνοείται ότι δεν είχε την ευκαιρία να υποβάλει παρόμοια αμφισβήτηση σε δικαστήριο το οποίο ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του άρθρου 6 § 1 (βλ., ειδικότερα, *Golder κατά του Ηνωμένου Βασιλείου*, απόφαση από 21 Φεβρουαρίου 1975, série A n° 18, σελ. 18, § 36).

23. Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο εκτιμά ότι εκ πρώτης όψεως, θα ήταν δυνατόν να τεθεί, εν προκειμένω, πρόβλημα προσβάσεως, αφού, δια της αμφισβητήσεως της αρμοδιότητας, ούτε τα πολιτικά δικαστήρια αλλ' ούτε και τα διοικητικά δικαστήρια δέχθηκαν να εξετάσουν επί της ουσίας το αίτημα της προσφευγούσης. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το γεγονός ότι έχει κάποιος δυνηθεί να κάνει χρήση των εσωτερικών ενδίκων μέσων, αλλά μόνο και μόνο για να απορριφθούν οι αγωγές του δια του παλιντρόπου του νόμο, δεν ικανοποιεί πάντα τις επιταγές του άρθρου 6 § 1 (*Yagtzilar κ.λ.π. κατά της Ελλάδος*, n° 41727/98, § 26, CEDH 2001-XII). Εν τούτοις, εν όψει των στοιχείων της δικογραφίας, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η προσφεύγουσα ευθύνεται για την κατάσταση για την οποία παραπνοείται.

24. Ειδικότερα, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η προσφεύγουσα στράφηκε, ομού μετά των δύο πλειοδοτών, κατά του ΙΚΑ, ενώ δεν είχε μετάσχει της διαδικασίας πωλήσεως στον πλειστηριασμό και δεν ηδύνατο να διατυπώσει εγκύρωσ αιτίαση κατά του οργανισμού αυτού. Για τον λόγο αυτόν, τα διοικητικά δικαστήρια δικαίωσαν τους δύο πλειοδότες, αλλά απέρριψαν την προσφυγή της προσφευγούσης, επειδή οι αξιώσεις της απέρρεαν από τη συναφθείσα με τον ΑΠ σύμβαση αγοραπωλησίας και, επομένως, αφορούσαν

σε διαφορά αστικής φύσεως. Στο σημείο αυτό, η προσφεύγουσα αντικρούει υποστηρίζοντας ότι και τα πολιτικά δικαστήρια έκριναν ότι είναι αναρμόδια να δικάσουν την υπόθεσή της, αλλά, στην πραγματικότητα, η προσφεύγουσα δεν έκανε καλή χρήση αυτού του ενδίκου μέσου : κατ' αρχάς, προσέφυγε ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου μαζί με τους δύο πλειοδότες, ενώ η αιτίαση των τελευταίων αφορούσε στην ακύρωση της πωλήσεως στον πλειστηριασμό, γεγονός το οποίο δημιουργούσε προδήλως διαφορά διοικητικής φύσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι τα πολιτικά δικαστήρια απέρριψαν την εν λόγω κοινή προσφυγή λόγω αναρμοδιότητας. Κατά το Δικαστήριο, όφειλε η προσφεύγουσα να διαχωρίσει την αγωγή της από εκείνη την οποία εισήγαγαν οι δύο πλειοδότες και να προσφύγει μόνη ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου κατά του ΑΠ, ο οποίος είχε πωλήσει το ποσοστό του επί του διαμερίσματος. Άλλως, έπρεπε να καταθέσει έφεση κατά της αποφάσεως του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, εξηγώντας ότι οι αιτιάσεις της αφορούσαν τη συναφθείσα μετά του ΑΠ σύμβαση αγοραπωλησίας, και ότι, επομένως, επρόκειτο για αιτιάσεις αστικής φύσεως. Η προσφεύγουσα δεν έκανε χρήση των δυνατοτήτων αυτών.

25. Εν κατακλείδι, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η προσφεύγουσα προσέφυγε ενώπιον των εσωτερικών δικαστηρίων με τέτοιο τρόπο που καταδίκασε τις προσφυγές της σε αποτυχία. Επομένως, δεν πρέπει να θεωρηθεί υπεύθυνο το Κράτος για την κατάσταση, για την οποία παραπονείται η προσφεύγουσα.

Επομένως, η αιτίαση αυτή είναι προδήλως αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 και 4 της Συμβάσεως.

III. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1

26. Η προσφεύγουσα παραπονείται, τέλος, ότι παραβιάστηκε το δικαίωμά της στον σεβασμό της περιουσίας της. Δηλώνει ότι στερήθηκε της

απολαύσεως αγαθού, το οποίο είχε αποκτήσει νόμιμα, χωρίς ωστόσο να αποζημιωθεί. Επικαλείται το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου υπ' αριθ. 1, το οποίο ορίζει ότι :

«Παν φυσικό ή νομικό πρόσωπο δικαιούται σεβασμού της περιουσίας του. Ουδείς δύναται να στερηθεί της ιδιοκτησίας αυτού ειμή δια λόγους δημοσίας ωφελείας και υπό τους προβλεπόμενους υπό του νόμου και των γενικών αρχών του διεθνούς δικαίου όρους.

Οι προαναφερόμενες διατάξεις δεν θίγουν το δικαίωμα παντός Κράτους όπως θέσει σε ισχύ νόμους τους οποίους ήθελε κρίνει αναγκαίους προς ρύθμιση της χρήσεως αγαθών συμφώνως προς το δημόσιο συμφέρον ή προς εξασφάλιση της καταβολής φόρων ή άλλων εισφορών ή προστίμων.»

Περί του παραδεκτού

27. Η Κυβέρνηση δεν διακρίνει, στην παρούσα υπόθεση, οιαδήποτε ένδειξη παραβίασεως της διατάξεως αυτής, αφού, μάλιστα, ουδέποτε η προσφεύγουσα κατέβαλε το τίμημα της πωλήσεως στον ΑΠ.

Επομένως, η αιτίαση αυτή είναι προδήλως αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 και 4 της Συμβάσεως.

IV. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

28. Κατά το άρθρο 41 της Συμβάσεως

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων αυτής, και αν το εσωτερικό δίκαιο του υψηλού συμβαλλομένου μέρους δεν επιτρέπει ειμή την ατελή επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εν ανάγκη, στο αδικηθέν μέρος δικαία ικανοποίηση.»

A. Ζημία

29. Η προσφεύγουσα ζητά 39 621,96 ευρώ για υλική ζημία. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στην τρέχουσα αξία του ποσοστού της επί του επιδίκου διαμερίσματος, προσαυξημένο κατά 20%. Ζητά, επίσης, ετήσια αποζημίωση για τα μισθώματα τα οποία θα είχε εισπράξει. Περαιτέρω, η προσφεύγουσα ζητά 300 000 ευρώ για την ηθική βλάβη την οποία, όπως υποστηρίζει, υπέστη.

30. Η Κυβέρνηση θεωρεί ότι πρέπει το Δικαστήριο να απορρίψει τα αιτήματα αυτά.

31. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η διαπίστωση παραβίασεως της Συμβάσεως, στην οποία καταλήγει, οφείλεται αποκλειστικώς σε παραβίαση του δικαιώματος της ενδιαφερόμενης να δικαστεί η υπόθεσή της εντός «ευλόγου προθεσμίας». Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Δικαστήριο δεν διακρίνει αιτιώδη σύνδεσμο ανάμεσα στη διαπιστωθείσα παραβίαση και σε οιαδήποτε υλική ζημία, την οποία η προσφεύγουσα, όπως διατείνεται, υπέστη. Πρέπει, επομένως, να απορριφθούν οι αξιώσεις της κατά το σκέλος αυτό (*Arpietto κατά της Γαλλίας*, n° 56927/00, § 21, 25 Φεβρουαρίου 2003).

32. Το Δικαστήριο εκτιμά, αντιθέτως, ότι η παράταση της επίδικης διαδικασίας πέραν του «ευλόγου χρόνου» προξένησε στην προσφεύγουσα ηθική βλάβη, η οποία δικαιολογεί την επιδίκαση αποζημιώσεως. Αποφαινόμενο κατά δίκαια κρίση, συμφώνως προς το άρθρο 41, το Δικαστήριο επιδικάζει στην προσφεύγουσα 1 500 ευρώ για τον λόγο αυτόν.

B. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

33. Η προσφεύγουσα ζητά επίσης 10 000 ευρώ για τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη την οποία πραγματοποίησε ενώπιον των εσωτερικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου. Δεν προσκομίζει τιμολόγια ή παραστατικά πληρωμής αμοιβών.

34. Η Κυβέρνηση θεωρεί ότι πρέπει το Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα αυτό.

35. Κατά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης βάσει του άρθρου 41 προϋποθέτει ότι τα ποσά αποδεικνύονται αληθή, αναγκαία και, επιπλέον, εύλογα (*Ιατρίδης κατά της Ελλάδος*, (δικαία αποζημίωση) [GC], n° 31107/96, § 54, CEDH 2000-XI).

36. Προκειμένου περί των εξόδων και της δικαστικής δαπάνης η οποία πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα, το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι είναι δυνατόν η επιμήκυνση διαδικασίας να συνεπάγεται αύξηση των εξόδων και της δικαστικής δαπάνης του προσφεύγοντος ενώπιον των εσωτερικών δικαστηρίων και ότι αρμόζει, επομένως, να λαμβάνονται υπόψη (βλ., μεταξύ άλλων, *Caruano κατά της Ιταλίας*, απόφαση από 25 Ιουνίου 1987, série A n° 119-A, σελ. 15, § 37). Εν τούτοις, στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η προσφεύγουσα δεν προσκομίζει παραστατικά σχετικά προς τα έξοδα τα οποία πραγματοποίησε ενώπιον των δικαστηρίων τα οποία επελήφθησαν της υποθέσεώς της. Πρέπει, επομένως, να απορριφθούν οι αξιώσεις της κατά το μέρος αυτό. Όσον αφορά τα έξοδα τα οποία πραγματοποίησε ενώπιον του Δικαστηρίου, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι οι αξιώσεις της προσφευγούσης δεν υποβάλλονται αναλυτικώς και δεν συνοδεύονται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Ωστόσο, βέβαιον είναι ότι για τις ανάγκες της προετοιμασίας της παρούσης υποθέσεως, η προσφεύγουσα υποχρεώθηκε να πραγματοποιήσει ορισμένα έξοδα (*Dikme κατά της Τουρκίας*, n° 20869/92, § 126, CEDH 2000-VIII). Συνεπώς, αποφαινόμενο κατά δικαία κρίση, το Δικαστήριο επιδικάζει στην προσφεύγουσα 1 000 ευρώ για έξοδα και δικαστική δαπάνη σχετική προς τη διαδικασία η οποία ακολουθήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

37. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας βάσει του επιτοκίου διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξανόμενου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΩΣ,

1. *Κάνει δεκτή* την προσφυγή ως προς την αιτίαση όσον αφορά την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας, και *απορρίπτει* την προσφυγή κατά τα λοιπά.

2. Κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως.

3. *Κρίνει* ότι

α) το εναγόμενο Κράτος υποχρεούται να καταβάλει στην προσφεύγουσα, εντός τριών μηνών από της ημερομηνίας κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί οριστική συμφώνως προς το άρθρο 44 § 2 της Συμβάσεως, 1 500 ευρώ (χίλια πεντακόσια ευρώ) για ηθική βλάβη και 1 000 ευρώ (χίλια ευρώ) για έξοδα και δικαστική δαπάνη, πλέον οιοδήποτε ποσού δυναμένου να οφείλεται για φόρο,

β) από της εκπνοής της προθεσμίας αυτής και μέχρι της καταβολής, το ποσό αυτό θα προσαυξάνεται με απλό τόκο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξανόμενο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

4. *Απορρίπτει* το αίτημα περί δικαίας ικανοποιήσεως κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη Γαλλική γλώσσα, εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως την 15-07-2004 κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

[υπογραφή]

/ Santiago QUESADA /

Αναπληρωτής Γραμματέας

[υπογραφή]

/ Peer LORENZEN /

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο υπηρεσιακό έγγραφο στη Γαλλική γλώσσα. Αθήνα, 10-08-2004.

Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ

ΜΑΡΙΑ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ